

УПИС УЧЕНИКА У ОСНОВНУ ШКОЛУ

Првог априла је почео упис у први разред основне школе и траје до краја маја 2017. године.

У први разред, у школску 2017/2018. годину, уписују се деца рођена у временском периоду од 01. марта 2010. године до краја фебруара 2011. године.

Упис ученика у основну школу регулисан је одредбама чл. 98. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016 - одлука УС, даље: **Закон**) и чл. 55.-58. Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 55/2013, даље: **Закон о основној школи**).

• Упис ученика у први разред основне школе

Према одредбама члана 98. Закона у први разред основне школе уписује се свако дете које до почетка школске године има најмање шест и по, а највише седам и по година.

Школа је дужна да упише свако дете са подручја школе.

Законом је прописана могућност да родитељ, односно старатељ изабере основну школу у коју ће да упише дете.

У таквој ситуацији, родитељ, односно старатељ подноси захтев изабраној школи најкасније до 1. фебруара текуће календарске године у којој се врши упис, а школа, у складу са својим могућностима, може да упише и дете са подручја друге школе.

Школа је дужна да обавести родитеља о својој одлуци о упису детета ван подручја школе, у року од 30 дана од дана подношења захтева.

• Упис у школу за образовање ученика са сметњама у развоју

У школу за образовање ученика са сметњама у развоју могу да се упишу деца, на основу мишљења интерресорне комисије за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке ученику, уз сагласност родитеља, односно старатеља.

• Упис у музичку, односно балетску школу

У први разред основне музичке, односно балетске школе, уписује се дете, односно ученик основне и средње школе који положи пријемни испит за утврђивање музичке, односно балетске способности.

У ситуацији када ученик који није завршио први циклус основне музичке, односно основне балетске школе, а жели да се упише у други циклус, може да се упише под условом да положи испита за проверу знања

Ако се утврди да ученик основне музичке или основне балетске школе има изузетне музичке, односно балетске способности, такав ученик може да настави стицање музичког, односно балетског образовања и васпитања по јединственом школском програму за таленте.

- **Одговорност родитеља за упис детета у први разред основне школе**

Родитељ, односно старатељ одговоран је за упис детета у школу, за редовно похађање наставе и обављање других школских обавеза.

Законом о основној школи прописана је дужност школе да обавести родитеља, односно старатеља и јединицу локалне самоуправе о детету које није уписано у први разред, најкасније 15 дана пре почетка школске године (члан 58. став 4. Закона о основној школи).

Према члану 163. Закона, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај родитељ, односно старатељ, ако, између осталог, намерно или без оправданог разлога не упише дете у основну школу.

- **Испитивање детета уписаног у школу**

Након уписа у школу, испитивање уписаног детета врше психолог и педагог школе применом стандардних поступака и инструмената, препоручених од надлежног завода, односно овлашћене стручне организације.

Испитивање се врши на матерњем језику детета, међутим ако у школи не постоји та могућност, школа ангажује преводиоца на предлог националног савета националне мањине ради испитивање детета на његовом матерњем језику.

За децу са моторичким и чулним сметњама испитивање се врши уз примену облика испитивања на који дете може оптимално да одговори.

Изузетно, када је то у најбољем интересу детета, педагог и психолог могу да одложе упис детета у први разред основне школе за годину дана, на основу мишљења интерресорне комисије, које садржи доказе о потреби одлагања и предлог мера додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету у периоду до поласка у школу.

У поступку испитивања детета уписаног у школу, школа може да утврди потребу:

- за доношењем индивидуалног образовног плана или
- додатном подршком за образовање.

Уколико додатна подршка захтева финансијска средства, школа упућује писмени захтев оснивачу по прибављеном мишљењу интерресорне комисије.

- **Ранији и каснији упис у први разред основне школе**

Закон прописује могућност уписа у први разред основне школе и детета старости од шест до шест и по година, након провере спремности детета за полазак у школу.

Проверу спремности детета врши психолог школе применом стандардних поступака и инструмената, препоручених од надлежног завода, односно овлашћене стручне организације.

У поступку провере спремности детета за полазак у школу на основу мишљења психолога школа може да препоручи:

- 1) упис детета у први разред;
- 2) упис детета у школу након годину дана, уз похађање припремног предшколског програма.

Родитељ, односно старатељ детета, коме је препоручено одлагање поласка детета у школу за годину дана, може да поднесе захтев комисији школе, коју чине: психолог, педагог, учитељ и педијатар детета, за поновно утврђивање спремности за упис у школу.

Комисија школе применом стандардних поступака и инструмената, може да одобри упис детета или да потврди одлагање уписа детета за годину дана.

Дете старије од седам и по година, које због болести или других разлога није уписано у први разред, може да се упише у први или одговарајући разред на основу претходне провере знања.

- **Документација потребна за упис**

Уз документацију потребну за упис:

- извод из матичне књиге рођених,
- потврда о пребивалишту,
- потврда о завршеном припремном предшколском програму,
- родитељ доставља и доказ о здравственом прегледу детета.

Изузетно, деца из осетљивих друштвених група могу да се упишу у школу, без доказа о пребивалишту родитеља и потребне документације.

Важно је напоменути да је родитељ, односно старатељ, чије дете није обухваћено васпитно-образовним радом у предшколској установи, дужан да упише дете старости од пет и по до шест и по година, односно у години пред полазак у школу, у предшколску установу, односно основну школу која остварује припремни предшколски програм, ради похађања припремног предшколског програма, који траје четири сата дневно, најмање девет месеци (члана 97. Закона).

- **Упис страних држављана и лица без држављанства**

Страни држављанин и лице без држављанства уписују се у школу као и држављани Републике Србије, односно под истим условима и на исти начин прописан законом (чл. 100. Закона).

Питање:

Да ли основна школа може да прихвати лекарско уверење за ученика издато од приватне лекарске ординације код уписа деце у основну школу?

Одговор:

Одредбама члана 98. став 2. Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016 - одлука УС), прописано је да, приликом уписа ученика у основну школу у први разред, уз документацију потребну за упис, родитељ доставља и доказ о здравственом прегледу детета.

Закон о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 55/2013), одредбама члана 44. регулише "здравствену заштиту ученика у школи" и прописује да школа сарађује са здравственим установама у спровођењу здравствене заштите ученика, посебно у обављању лекарских прегледа деце која полазе у први разред, спровођењу редовних систематских лекарских прегледа и вакцинација, у складу са законом.

Сходно наведеном мишљења смо да доказ о здравственом прегледу детета, односно потврду о процени дететових здравствених способности за упис у први разред основне школе даје здравствена установа са којом школа сарађује, односно школски педијатар из надлежног дома здравља.

У Београду, 3.4.2017. год.

Аутор: Биљана Антић, дипл. правник

Правни основ: -Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016 - одлука УС);
-Закон о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 55/2013).